

koolides, kus neid veel pole, võimalikult nende asutamine käsile võtta. See on esmakordne juhtum meie omariikluse kestel, kus hariduselu kõrgem organ noorsoo isetegevusele org-ides annab nii kindlakujulise ja selge tunnustuse, ja see tõttu ongi org-ide arv meie koolides vist küll suurem kui paljudes teistes maades. Juba 1933./34. õppea-1 oli meil 1 279 alg- ja täienduskoole kohta 1 253 õpilasorganisatsiooni umb. 40 000 liikmega ja 72 kesk- ja kutsekooli kohta 169 õpilasorg-i 8 494 liikmega.

Koolinoorsoost värbasid oma liikmeid peamiselt noorkotkad, kodutütred ja skaudid-gaidid. Väljaspool kooli tegutses ÜENÜ umb. 241 osak. ja 11 400 üksikliikmega. ÜENÜ liikmeskond on aastailt enamasti üle 18 (ainult 1500 liiget olid nooremad kui 18 a.).

4. Rahvaraamatukogud.

Üheks tähtsamaks vabaharidustöö vahendiks on kahtlemata raamatukogud. Kahjuks on riiklik toetus raamatukogudele viimaseil aastail jäänud võrdlemisi väheseks, mis ka nende arengut on pidurdanud. Kuipalju raamatu-aasta sesuhtes parandust tuua on suutnud, on alles selgumata.

1933./34. a. oli E. Statistika Keskbürool andmeid 710 avaliku raamatukogu kohta, kus oli ühtekokku 690 114 raamatut. Linnades oli 40 kogu 219 878 raamatuga, maal 670 kogu 470 236 raamatuga. Nii tuli keskmiselt iga kogu kohta linnades 5 497 ja maal 702 raamatut ja iga 100 elaniku kohta linnades 68, maal 59 raamatut.

Sisu järgi on 62,6% kõigist raamatukogude raamatuid ilukirjandust, 35,0% teaduslikku kirjandust ja 2,4% lastekirjandust. 1 kogu kohta tuli lugejaid keskmiselt linnades 1 040 ja maal 92; raamatukogude kasutajaid üldse üle riigi oli 100 124. Kõigi aruande esitanud raamatukogude kulud mainitud aastal olid 196 812 kr.

Vaimne kultuur 1935.

Kirjutanud A. Palm.

Kirjandus.

Raamatu-aasta.

Kirjanduslik ja kunstiline elu 1935. a. arenes suurel määral raamatu-aasta tähe all. Septembri algul